

TÁC PHẨM VĂN HỌC TRẠX CHÁI THƯỜNG NHÀ NGUYỄN

MA VĂN KHÁNG

Đồng bạc trắng
hoa xòe

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

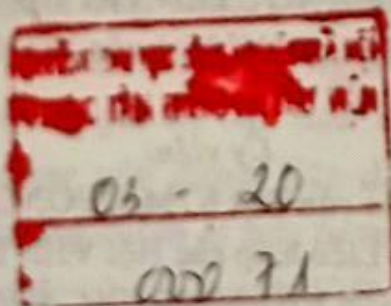

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

MA VĂN KHÁNG

Đồng bạc trắng hoa xòe

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà

xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà Văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà Văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà Văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà văn

MA VĂN KHÁNG

TIỂU SỬ

Họ và tên khai sinh: Đinh Trọng Đoàn.

Sinh ngày: 1 tháng 12 năm 1936.

Quê quán: Đống Đa, Hà Nội.

Đã kinh qua các công tác trong quân đội, trong ngành giáo dục, báo chí và xuất bản. Là Ủy viên Ban Chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam khóa V, khóa VI, Ủy viên Đảng đoàn khóa V, Trưởng ban sáng tác, Trưởng ban Tổ chức- Hội viên, Tổng biên tập, Chủ nhiệm tạp chí Văn học Nước ngoài.

TÁC PHẨM CHÍNH

- Tiểu thuyết: 17 cuốn; trong đó có: *Đồng bạc trắng hoa xòe; Vùng biên ải; Mưa mùa hạ; Mùa lá rụng trong vườn; Đám cưới không có giấy giá thú; Côi cút giữa cảnh đời; Ngược dòng nước lũ; Gặp gỡ ở La Pan Tãn; Một mình một ngựa; Chuyện của Lý...*

- Hơn 200 truyện ngắn; trong đó có các tập: *Trăng soi sân nhỏ; Móng vuốt thời gian; Heo may gió lộng; Một chiều đông gió; Mùa thu đảo chiều; Xa xôi thôn Ngựa già...*

- Hồi ký: *Năm tháng nhọc nhằn. Năm tháng nhớ thương.*

- Bút ký và tiểu luận: *Phút giây huyền diệu; Nhà văn, anh là ai?*

GIẢI THƯỜNG

- Giải thưởng Hội Nhà văn Việt Nam năm 1986 cho tiểu thuyết *Mùa lá rụng trong vườn*, năm 2013 cho tập bút ký và tiểu luận *Phút giây huyền diệu*.
- Giải thưởng văn học Đông Nam Á (Asean Award 1998) cho tập truyện ngắn *Trăng soi sân nhỏ*.
- Giải thưởng Nhà nước về VHNT đợt I năm 2001, cho cụm tác phẩm: tiểu thuyết *Đồng bạc trắng hoa xèo*, tiểu thuyết *Mùa lá rụng trong vườn*, tập truyện ngắn *Trăng soi sân nhỏ*.
- Giải thưởng Hồ Chí Minh về VHNT đợt IV năm 2012, cho cụm tác phẩm: *Tập truyện ngắn chọn lọc*, và 3 tiểu thuyết *Mùa mùa hạ*; *Cõi cắt giữa cánh đời*; *Gặp gỡ ở La Pan Tấn*.

Tiểu thuyết về đề tài dân tộc và miền núi của Ma Văn Kháng

PGS.TS. Nguyễn Ngọc Thiện

Từ *Đồng bạc trắng hoa xòe* (1979) đến *Gặp gỡ ở La Pan Tẩn* (2001) nhà viết tiểu thuyết Ma Văn Kháng đã đi được một chặng đường 22 năm về đề tài dân tộc và miền núi Tây Bắc - bằng đúng số năm¹ mà trước đó ông đã sống và làm việc, gắn bó với miền đất này như quê hương thứ hai của mình.

Truyện ngắn đầu tiên trình làng văn của Ma Văn Kháng (*Phố cụt* đăng báo *Văn nghệ* 1961) là truyện viết về số phận của mấy người lao động nghèo nơi phố nhỏ heo hút miền núi. Họ dù có bị hoàn cảnh xô đẩy làm cho phôi pha, song vẫn giữ được phẩm cách, sự bao dung và thiện luân. Đến nay, sau hơn 40 năm cầm bút, nhìn lại văn phong của ông, thấy rõ ràng sở trường và thành tựu của ông đạt xuất sắc trên hai thể loại chính là truyện ngắn và tiểu thuyết.

---

¹ Xem Hồ Anh Thái - Trò chuyện với Ma Văn Kháng. *Người Hà Nội* số 7, 1.4.1987.

Từ tập truyện ngắn đầu tay - mà bây giờ mỗi khi vui chuyện nhắc đến nó ông thường hay ngưng ngưng bởi những dấu vết non nớt về tư duy nghệ thuật, ấu trĩ về cách viết - cho đến tập truyện ngắn vừa in xong vào những ngày cuối năm nay ở Nhà xuất bản *Phụ nữ*, cả thầy ông đã cho in 19 tập, trong đó các tập *Xa phủ* (1969) và *Vệ sĩ của quan châu* (1988)... là những chùm truyện độc đáo về cuộc sống và con người miền núi xưa và nay. Từ các tập truyện ngắn này và những truyện ngắn miền núi đăng xen vào các tập khác hoặc mới đăng lẻ trên báo chưa in thành sách, nếu làm một tuyển tập truyện ngắn về dân tộc và miền núi của ông, ít ra người làm sách cũng có thể tuyển chọn được vài ba chục truyện hay đáng đọc dài dài. Trong tuyển tập như vậy, tất nhiên không thể thiếu vắng những truyện như *Xa Phủ* (Giải thưởng cuộc thi truyện ngắn báo *Văn nghệ* năm 1969), *San Cha Chai* (Giải thưởng Cây bút vàng của cuộc thi truyện ngắn và ký do Bộ Công an và Hội Nhà văn Việt Nam phối hợp tổ chức năm 1998).

Trong thể tài tiểu thuyết, một thể tài văn được Ma Văn Kháng đặc biệt lưu tâm về tích lũy vốn sống, tìm tòi cách thể hiện sao cho trong đó lưu giữ được bóng hình cuộc sống, bộc lộ bản lĩnh của nhà văn và nghệ thuật khám phá cuộc sống của anh ta - ông đã cho in 11 đầu sách. Trong đó có hai cuốn tiểu thuyết (trong số 3 cuốn được tập hợp trong tuyển tập này) đã từng được nhận những giải thưởng lớn: *Đồng bạc trắng hoa xòe* là một trong cụm gồm 3 tác phẩm văn xuôi của Ma Văn Kháng được vinh dự nhận Giải thưởng Nhà nước (đợt I năm 2001); *Gặp gỡ ở La Pan Tain*, cũng